

Fidelity Types and Procedures for Forming it in Married Life

Zeinab Malekipour

Ph. D. Candidate of Sociology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Soheila Sadeghi Fasaei *

Professor of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

Asemeh Ghasemi

Assistant Professor of Sociology, Faculty of literature, humanities and social sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Abstract

Analyzing the evolution of the family institution and understanding how to build emotional relationships in married life has been one of the main concerns of modern social theory. Accordingly, the present article, using a qualitative study and adopting a phenomenological approach and using thematic analysis, seeks to answer the question of how couples experience fidelity and what semantic classifications the concept of fidelity has in the contemporary life of Tehrani citizens. The data collection tool was in-depth and semi-structured interview. The sample size included 31 interviews with women and men who were married for more than one year. The sampling method was based on the purposive sampling strategy and each interview lasted between 50 to 90 minutes. The findings of the research show that there are 3 distinct views on fidelity in married life: The first view of which is that fidelity is long-term and inviolable. Another view considers fidelity as fluid and changeable. And finally, a view that considers fidelity as a restorative and renewing issue that is read and invented within married life.

Keywords: Fidelity, Marital Life, Communication Fluidity, Communication Restoration, Phenomenological Analysis.

* Corresponding Author: ssadeghi@ut.ac.ir

How to Cite: Malekipour. Z., Sadeghi Fasaei. S., Ghasemi. A. (2022). Fidelity Types and Procedures for Forming it in Married Life, *Quarterly Journal of Social sciences*, 29(97), 39 -79.

1. Introduction

Currently, fidelity poses a significant challenge for family and marriage experts in Iran. This is because, on one hand, the rates of actual divorces have increased, and on the other hand, emotional divorces have also risen. A portion of these divorces is a result of couples' lack of fidelity to their life together, and this very issue has made questions about "Fidelity" more important than ever. Perhaps in contemporary culture and the field of social research, it is time to address these questions. How long should I stay with this person? Should I consider her/him as the ultimate goal and purpose of my life, no matter the cost? Is this person my emotional-romantic destiny, or do I have the right to break away from it with a clear conscience? Is my longing or finding an answer to it more important, or should I reluctantly adhere to fidelity? Should I accept marriage as a predetermined structure, or should I discuss and negotiate its continuity or discontinuity? Therefore, the most important question of this research is formulated in this manner: How do couples live in Tehran, who have experienced profound changes in the institution of the family due to modernization and globalization, experience fidelity?

2. Literature Review

The theoretical knowledge stemming from Giddens' thinking enables an understanding of democratic processes that have provided contemporary couples with fresh possibilities for the production and reproduction of fidelity within the emotional experiences of married life. Furthermore, Giddens' concept of the pure relationship is constructed as a form of existential companionship in the lives of modern Iranian couples. In the context of this same framework, Bauman's perspective offers the potential for new insights into biological fluidity. His approach and interpretation of love in the modern era grant us the opportunity to open a positively intellectual window towards comprehending relationships. From this vantage point, novel opportunities emerge that may facilitate the revitalization of marital relationships during critical moments in emotional life and in the midst of disruptions to fidelity within the course of daily existence.

3. Methodology

The present research, based on the nature of the study subject and its objectives, has been conducted to gain an understanding of the perceptions and conceptions of married women and men regarding the concept of fidelity and to delineate the framework of fidelity meanings among them, employing a phenomenological approach. The data collection process was carried out using in-depth and semi-structured interview techniques. In this regard, interviews were conducted with 31 women and men who have been married for at least one year. Each of the interviews lasted between 50 to 90 minutes. The thematic content analysis method was employed to identify, analyze,

and report patterns within the research data.

4. Results

The research findings indicate that, from an attitudinal perspective, there are three distinct viewpoints on fidelity in married life. Based on the codifications, the data revealed that for some individuals, fidelity is seen as a constant obligation and long-term commitment. Couples holding this view generally do not entertain the possibility of separation or failure and often regard divorce as a matter of prestige and anxiety.

Conversely, another group of couples conceptualize fidelity as a fluid and episodic matter. They perceive life's existence as evolutionary and have accepted the assumption that over time, the reasons and previous emotions for advancing life may cease to exist. Consequently, they consider divorce as a positive and constructive possibility for building a fresh life.

However, a third viewpoint on fidelity exists among certain couples who adopt a more restorative approach. They believe that creating tension and issues in a relationship is natural, but separation should not be a definitive and fundamental solution. Instead, a portion of fidelity is contingent on couples' efforts to renew the vitality of their married life.

5. Discussion

Considering the research findings, it must be noted that fidelity is a multifaceted subject accompanied by a diversity and fluidity of meanings. When discussing the concept of fidelity with married couples in Tehran, the definitions and perceptions they provided encompassed various interpretations and discrepancies. In fact, the nature of individuals' lived experiences in two domains, the private sphere of marital life, and the public sphere, which is related to the integration of marital actions and identities within the context of broader social relationships, determines what form and significance a faithful relationship holds.

Furthermore, the association of fidelity with external contexts varies depending on gender identity. In the realm of feminine identity, fidelity is often connected to ethical aspects such as honesty, consistency, and emotional aspects like refraining from emotional involvement with others. On the contrary, within the scope of masculine identity, fidelity is more closely linked to concepts like resilience, understanding of issues during moments of crisis, and enduring the challenges of relationship. Essentially, men tend to regard spouses as more faithful when they exhibit a high degree of adaptability during economic challenges and are willing to compromise on their material desires.

Acknowledgments:

We are grateful to all those who assisted us in various ways for conducting the research.

گونه‌های وفاداری و رویه‌های شکل‌دهی به آن در زندگی زناشویی

دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

zaynab.malki@qjss.ac.ir

استاد جامعه‌شناسی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، تهران، ایران

seyhila.sadafi@qjss.ac.ir

استادیار جامعه‌شناسی، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

ghasemeh.qasbi@qjss.ac.ir

چکیده

واکاوی تکامل نهاد خانواده و فهم چگونگی ساخت ارتباط عاطفی در زندگی زناشویی یکی از دغدغه‌های اصلی نظریه اجتماعی مدرن بوده است. بر این اساس مقاله حاضر با استفاده از مطالعه کیفی و اتخاذ رویکرد پدیدارشناختی و استفاده از روش تحلیل مضمونی به دنبال پاسخ به این سؤال است که زوجین وفاداری را چگونه تجربه می‌کنند و مفهوم وفاداری در حیات معاصر شهروندان تهرانی، دارای چه گونه‌بندی‌های معنایی است. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه عمیق و نیمه ساخت‌یافته است. حجم نمونه شامل ۳۱ مصاحبه با زنان و مردانی است که دارای تجربه زناشویی بالای یک سال بوده‌اند. شیوه نمونه‌گیری بر اساس استراتژی نمونه‌گیری هدفمند صورت پذیرفته و مدت‌زمان هر مصاحبه بین ۵۰ تا ۹۰ دقیقه است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که از حیث نگرشی ۳ دیدگاه متمایز به وفاداری در زندگی زناشویی وجود دارد که دیدگاه نخست وفاداری را یک الزام بلندمدت و خدشه‌ناپذیر تصور می‌کند. دیدگاه دیگر وفاداری را امری سیال و تغییرپذیر می‌داند و امکان شکست و جدایی را یک امر بالقوه برای ارتباط می‌داند و در نهایت دیدگاهی که وفاداری را موضوعی ترمیمی و تجدیدشونده می‌داند که در حیات زناشویی بازخوانی و ابداع دوباره می‌شود.

کلیدواژه‌ها: وفاداری، زندگی زناشویی، سیالیت ارتباطی، ترمیم ارتباطی، رویکرد پدیدارشناختی.

طرح مسئله

امروزه با بسط مدرنیته و پیامدهای آن، فراگیری بازاندیشی، توسعه نظام‌های تخصصی و انتزاعی در جوامع و با بازسازی ساختارهای اقتصادی و اجتماعی سرشت روابط دگرگون‌شده و شاهد ظهور تغییرات بنیادین در شکل تعاملات زندگی هستیم (Giddens, 2011: 86)؛ و از سوی دیگر با کاهش نفوذ سنت و بازسازی زندگی روزمره برحسب عوامل جهانی و محلی، افراد ناچارند شیوه‌های زندگی خود را از میان گزینه‌های مختلف برگزینند (Bagheri et al., 2020). در این میان خانواده نیز به‌عنوان یک سازه اجتماعی بنیادین که خصیصه غیرخستگی، تحول‌پذیر و سیال دارد در معرض این تغییرات بنیادین قرار گرفته است (Zhedani and Kaveh, 2016). چنان‌که به باور گیدنز در گذشته، ازدواج نوعی قرارداد بود که به ابتکار خانواده و خویشاوندان و نه خود طرفین و نیز تحت تأثیر ملاحظات اقتصادی انجام می‌گرفت، اما به تدریج با صنعتی شدن و تضعیف نظام خانواده گسترده، الزامات بیرونی و پیش‌ساخته در رابطه با ازدواج ریشه‌کن شده و ظهور عشق و علاقه‌های رمانتیک به‌منزله انگیزه اصلی ازدواج تلقی شده است (Giddens, 1991). همسو با اندیشه‌های گیدنز، زیگمونت باومن^۱ نیز در نظریه عشق سیال به شکندگی پیوندها بین زنان و مردان می‌پردازد و نشان می‌دهد چگونه در جامعه مدرن روانشناسی و بازار انسان‌ها را به سوی ایجاد پیوندهای سیال می‌برد (Bagheri et al., 2020). در اندیشه باومن، جامعه فردگرایانه سیال مدرن، وفاداری بلندمدت را به امری کمیاب، التزام بلندمدت را به توقعی نادر و وظیفه مساعدت متقابل را به قولی غیرواقع‌بینانه و بی‌ارزش بدل کرده است (Bauman, 2015: 67)؛ بنابراین افراد امروزی سعی می‌کنند، آن‌چنان‌که به هم نزدیک نشوند که ارتباطات دیرپایی ایجاد شود که آن‌ها را از تجربه ارتباطات دیگر بازدارد، اما از آنجا که انسان نیاز به ارتباطات دیرپا دارد و عشق نیازمند وفاداری است، افراد با این روابط موقت راضی نمی‌شوند و بنابراین سعی می‌کنند تعداد ارتباطات موقت را بیشتر کنند. در چنین شرایطی خانواده ایرانی هم با چالش‌ها و تغییرات بسیاری روبرو شده است؛

---

1. Zygmunt Bauman

دگرگونی خانواده دیگر مسئله‌ای منحصر به جامعه یا جوامعی خاص نبوده و همان گونه که گیدنز (۱۹۸۹) می‌گوید مسئله‌ای جهانی است، مختص جوامع غربی نیست و علاوه بر جوامع غربی، در سایر جوامع نیز از گستره و شتاب چشم‌گیر برخوردار است. به گونه‌ای که ویلیام گود^۱ (۱۹۶۳) معتقد است فرایند نوسازی با ترجیح خانواده هسته‌ای، فردمحوری در مقابل خانواده محوری، بهبود موقعیت زنان، گسترش تحصیلات عمومی، شهرنشینی و ازدواج‌هایی با انتخاب آزاد، امکان‌هایی را برای تغییر الگوی ازدواج و خانواده فراهم آورده است (Sohrabzadeh and Parnian, 2016). آنچه تغییرات رخ داده در روابط بین فردی میان زوج‌های ازدواج کرده را مسئله‌مند می‌نماید دگرگونی‌هایی است که در حوزه پایداری ازدواج، وفاداری صورت گرفته است، چرا که وفاداری زوجین به عنوان ستون اصلی زندگی مشترک، نقش مهمی را در تحکیم ازدواج و حفظ سلامت نظام خانواده ایفا می‌کند.

در حال حاضر وفاداری چالش عمده متخصصان خانواده و ازدواج در ایران محسوب می‌شود. چراکه از یک سو میزان طلاق‌های واقعی و از سوی دیگر طلاق‌های عاطفی افزایش یافته است و بخشی از این طلاق‌ها در نتیجه تجربه عدم وفاداری زوجین به زندگی است و همین موضوع، پرسش‌های حامل معنای «وفاداری» را بیش از پیش مهم ساخته است و شاید در فرهنگ معاصر و حوزه پژوهش‌های اجتماعی وقت آن رسیده است که به پرسش‌های فوق پاسخ داده شود. تا کی باید با این شخص بمانم؟ آیا باید او را به هر قیمتی که باشد هدف و مقصد زندگی خود بدانم؟ آیا او سرنوشت عاطفی - عاشقانه من است یا اینکه حق دارم با وجدانی آسوده آن را از هم بگسلم؟ اشتیاق من و یافتن پاسخی برای آن مهم تر است یا با اکراه بر یک وفاداری ماندن؟ آیا باید عقد ازدواج را به عنوان ساختاری از پیش تعیین شده بپذیرم یا درباره تداوم و عدم تداوم آن گفتگو و مذاکره کنم؟ از این رو، مهم ترین پرسش این پژوهش به این شیوه تدوین شده است: زوجین ساکن شهر تهران که در روند نوسازی و جهانی شدن تغییرات شگرفی در نهاد خانواده را تجربه نموده است،

---

1. William Good

وفاداری را چگونه تجربه می‌کنند؟ از سوی دیگر در حیات امروزی، وفاداری خود را در چه گونه‌هایی نشان می‌دهد و همچنین زوجین چه رفتارهایی را درون حیات زناشویی، رفتارهای وفادارانه قلمداد می‌کنند؟

در تحقیق حاضر که به روش کیفی انجام گردیده است، از چارچوب مفهومی جهت استخراج سؤالات تحقیق استفاده شده است. به جای استفاده از مبانی نظری جهت تدوین و آزمون فرضیات از نظریه‌ها در فرایند تحقیق و تحلیل داده‌ها برای ایجاد حساسیت نظری - مفهومی و باز کردن ذهن محقق نسبت به مسئله پژوهش، استفاده شده است؛ بنابراین دیدگاه‌های نظری که با وفاداری زوجین قرابت بیشتری داشته و در ذیل چارچوب مفهومی قرار گرفته‌اند، عبارت‌اند از: دیدگاه‌های گیدنز و زیگمونت باومن و درباره رابطه ناب و عشق سیال و دیدگاه آلن بدیو با عنوان سیاست زندگی.

فهم این پرسش‌ها مستلزم نگاه به درون فرد در فرآیند معناسازی است (Zarandi et al., 2017). چرا که قرارداد ازدواج به مثابه یک کنش برساختی در بستری اجتماعی است. از سوی دیگر فهم پدیدار ذهنی افراد از وفاداری، به لحاظ کاربردی دارای اهمیت است، زیرا آثار مترتب بر اختلالاتی که در این روابط وجود دارد، در ابعاد مختلفی از زندگی فردی و اجتماعی دیده می‌شود. به گونه‌ای که بزرگ‌ترین چالش‌های زندگی افراد به چالش‌های عاطفی برمی‌گردد.

پیشینه تحقیق

در ارتباط با مسئله پژوهش حاضر، پژوهش فولادیان و همکاران (۱۴۰۰) با عنوان «تحلیل جامعه‌شناختی فرایندهای بروز رابطه فرازناشویی» از این نمونه است. این محققان به مدلی کیفی دست یافته‌اند که وفاداری و خیانت زناشویی را به واسطه مفاهیم شرایط آنومیک جامعه، کودک‌همسری، تعارض زوجین در فرهنگ جنسی، تعارضات در روابط زناشویی و شکاف مذهبی فرد با خانواده، مورد تفسیر قرار می‌دهد. چوپانی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی دیگر با عنوان «پدیدارهای وجودی در خیانت زناشویی مردان» به این نتیجه دست یافته‌اند که افزایش بینش فرد نسبت به ماهیت خود و کاهش بیگانگی با ابعاد آن، از جمله

لازمه‌هایی است که تحقق آن می‌تواند تا حد زیادی از تمایل فرد به تجربه خیانت زناشویی بکاهد.

تریوه و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که صمیمیت زناشویی با درگیری عاطفی با انتقادهای دریافتی و باورهای ارتباطی رابطه مستقیم دارند. حسینی، جلالی و کاکاوند (۱۳۹۷) در پژوهش خود به این نتیجه رسیده‌اند که عوامل رابطه ای در گرایش به روابط فرازناشویی اینترنتی نقش پررنگ‌تری نسبت به عوامل اجتماعی و مذهبی دارند. یافته‌های پژوهش آقامحمدکاشی (۱۳۹۸) نشان می‌دهد که بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و وفاداری زناشویی با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و وفاداری زناشویی سهم معنادار در پیش‌بینی رضایت زناشویی دارند.

غفوریان و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که ۶۴ عامل مؤثر در بروز رابطه فرازناشویی زنان مؤثر است که از میان چهار حیطه شناسایی شده مرتبط با رابطه فرازناشویی زنان، مقوله‌های مؤثر در حیطه‌های فردی-شخصیتی و سپس فرهنگی-اجتماعی به ترتیب بیشترین اهمیت را در بروز رابطه فرازناشویی زنان دارند. پس از آن، حیطه خانوادگی- تربیتی و درنهایت حیطه مذهبی- اعتقادی در بروز رابطه فرازناشویی زنان تأثیرگذار بوده است. نریمانی و باقرحبی (۱۳۹۷) در پژوهش خود به این نتیجه رسیده‌اند که رویکرد درمانی متمرکز بر پذیرش و وفاداری می‌تواند موجب فراگیری راهکارهای مؤثر بر مدیریت هیجانات، احساسات منفی و انجام عمل وفاداریانه در زنان متأهل ناسازگار شده و انعطاف‌پذیری و سازش‌یافتگی زوجی آن‌ها را افزایش دهد.

نتایج پژوهش ترابی‌فر (۱۳۹۷) مصادیق وفاداری اخلاقی را این‌گونه مطرح می‌کند: خوش‌گمانی و حسن‌ظن همسران به یکدیگر، تمرکز ذهن و فکر به حل تعارضات زناشویی هنگام بروز مشکل، پابندی به حفظ مرزهای عقیدتی و رشد معنوی خانواده، وفاداری در عشق و محبت و ابراز احساسات به یکدیگر، بخشش و گذشت از خطای یکدیگر، وفاداری زوجین نسبت به فرزندآوری، وفاداری زن در اطاعت از همسر.

یافته‌های پژوهش زرنندی و همکاران (۱۳۹۶) نشان می‌دهد که تجربه زیست کودکی و نوجوانی، پارادوکس ارزش‌های فردی، ویژگی‌های شخصیتی، تجربه زندگی مشترک، سبک زندگی مصرفی/ فراغتی، هنجارهای تجویز شده ازدواج، نیاز به کسب تجربه عشق و دستاوردهای نوین زنان، به‌مثابه شرایط علی، وفاداری را به امری سیال بر ساخته می‌نماید. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه پژوهش مؤمنی و همکاران (۱۳۹۵) نشان می‌دهد که صمیمیت زناشویی و پس‌از آن، همبستگی خانواده و تمایز یافتگی خود، بیشترین قدرت را در پیش‌بینی وفاداری زناشویی دارند. در همین زمینه نتایج پژوهش سبحی و همکاران (۱۳۹۵) بیانگر این است که درمان متمرکز بر پذیرش و وفاداری بر رضایت زناشویی و نیز ابعاد آن (رضایت، ارتباطات، حل تعارض، تحریف آرمانی) به‌صورت معنی‌دار مؤثر است.

در پژوهش‌های انگلیسی‌زبان مرتبط با مسئله پژوهش حاضر، پژوهش‌های مختلف بیانگر نتایج متفاوتی در این زمینه هستند. کلاید، هاوکینز و ویلوگابی^۱ (۲۰۲۰) دریافتند که وفاداری بین زوج‌ها می‌تواند بر واکنش نسبت به خطاها و باورهای اشتباه آن‌ها نسبت به یکدیگر تأثیر بگذارد و موجب تعاملاتی سازنده یا مخرب بین آن دو شود. به اعتقاد هو، جیانگ و وانگ (۲۰۱۹) ازدواج سالم دارای چندین عنصر مانند صمیمیت، وفاداری، رضایت زناشویی و ارتباط و نیز نبود عناصری مانند خشونت و خیانت است. در یک مطالعه دیگر، آتاری و چگنی (۲۰۱۷) دریافتند که روان‌پریشی در زنان با ترجیحات برای مهربانی/ قابلیت اعتماد و دینداری / عفت در شرکای ایدئالشان ارتباط منفی دارد و وفاداری را با خدشه مواجه می‌کند. با بسط این یافته، بریکاس و همکاران^۲ (۲۰۱۸) دریافتند که دیدگاه ماکیاولیستی مادی‌گرا، میل به زناشویی با یک شریک ایده‌آل دارای منابع بیشتری، اما کمتر گرم و قابل اعتماد دارد، درحالی‌که روان‌پریشی به ترجیح شرکای رمانتیک ایدئال که جذابیت بالایی داشتند مربوط می‌شد. نتایج پژوهش گریگوری و همکاران^۳ (۲۰۱۵)

1. Clyde, Hawkins and Willoughby

2. Birkás et al.

3. Gregory et al.

نشان می‌دهد وفاداری روابط زنان در بین زوج‌هایی با همسر قوی‌تر و کنترل‌گرا منفی‌تر است. لاشانی و همکاران^۱ (۲۰۱۳) نیز طی پژوهشی، به این نتیجه رسیدند که درمان متمرکز بر پذیرش و وفاداری همراه با ذهن آگاهی بر رضایت‌مندی زناشویی همسران جانبازان ضایعات نخاعی مؤثر بوده و رضایت زناشویی آن‌ها را افزایش داده است. باروخ و همکاران^۲ (۲۰۱۲) دو شیوه زوج‌درمانی سیستمی و پذیرش و وفاداری را روی آشفستگی زناشویی زوج‌های ۲۰ تا ۳۰ ساله مورد مقایسه قرار دادند و چنین گزارش کردند که درمان متمرکز بر پذیرش و وفاداری تمام متغیرهای ارتباطی را بیش از زوج‌درمانی بهبود بخشیده است.

یافته‌های تحقیق ویگلو همکاران^۳ (۲۰۱۱) حاکی از آن است که وفاداری در رابطه زناشویی به صورت طبیعی به وجود می‌آید به طوری که بروز رفتارهای وفادارانه از جانب یکی از طرفین رابطه نظیر اظهارات محبت‌آمیز و تلاش برای زندگی و دریافت‌های طرف دیگر، به صورت وابسته وفاداری را به وجود می‌آورد. کلین^۴ (۲۰۱۱) در تحقیق خود نشان داد هر چه افراد به ازدواج نگرشی لیبرال‌تر داشته باشند، وفاداری کمتری به زندگی زناشویی دارند و نگرش مثبتی نسبت به روابط خارج از ازدواج خواهند داشت.

با نظر به پژوهش‌های انجام‌شده در ارتباط با پژوهش حاضر، از چند منظر، پژوهش‌های فوق را می‌توان مورد نقد قرار داد. از سویی از حیث دستگاه معرفت‌شناختی، عموماً پژوهش‌ها متکی بر سنجش صمیمیت زناشویی، رضایت زناشویی و کیفیت زندگی در ارتباط با مسئله تعهد بوده و بیشتر مبتنی بر سنجش گویه‌های استاندارد نظریات غیرایرانی در جامعه ایرانی هستند. از سویی دیگر، وجوه روان‌شناختی و حقوقی پرننگ‌تر از وجوه معرفت‌شناختی هستند. مسئله دیگر تسلط روش‌شناختی رویکردهای کمی است و همین موضوع موجب شده که سطح تبیینی بر سطح تفسیری غالب باشد و عملاً امکان‌گشودگی معرفت اجتماعی مبتنی بر حیات زناشویی اکنونی جامعه ایرانی محقق

1. Lashani et al

2. Baruch

3. Weigel et al

4. kleine

نشود.

مسئله دیگر، وجود این واقعیت است که تحلیل ارتباطات فرازناشویی و صورت‌بندی‌های جدید زیست عاطفی بیشتر مدنظر پژوهش‌ها بوده و همین امر موجب شده که در بستر نمونه‌گیری‌های پژوهشی، مجردها بیش از متأهل‌ها حضور دارند و عموماً واقعیات زندگی زناشویی از دیدگاه کسانی موردبررسی قرار گرفته که درون قالب رسمی ازدواج، حیات عاطفی و عشق زناشویی را تجربه نکرده‌اند. نکته دیگر فقدان پژوهش‌های تفسیری عمیق بر خود کلانشهر تهران می‌باشد و فهم زیست سوژه تهرانی بیشتر در قالب‌های خارج از ازدواج زناشویی صورت پذیرفته است. از همین رو پژوهش حاضر در تلاش است که از سویی با تمرکز به سوژه تهرانی‌نشین، حیات زناشویی و اجزای زیستی و تلقی‌های عاطفی چنین سوژه‌ای را واکاوی کند و از سوی دیگر به جای تمرکز بر رویکرد تبیینی تعمیم‌نگر بر نوعی بافت بسترمند اتکا کند تا از خلال آن توصیفی ضخیم از واقعیات حاضر در حیات زناشویی زوجین تهرانی ارائه دهد.

چارچوب مفهومی

وفاداری به‌ویژه هنگامی که حوادثی رخ می‌دهد که ممکن است منجر به گسست در رابطه بین دو نقش‌آفرین شود، یک مفهوم مهم است (Guillard and Roux, 2014)؛ و به‌عنوان پیش‌بین ازدواج‌های رضایت‌بخش عمل می‌کند، چراکه از ویژگی‌های ازدواج‌های رضایت‌بخش با عمر بیش از ۲۰ سال، وفاداری عاطفی، جنسی و ارزش‌های اخلاقی هستند (Huei, et al., 2007: 503). اولیور^۱ (۱۹۹۹) وفاداری را پیوندی عمیق برای حمایت مجدد و مداوم در آینده تعریف می‌کند و آن را شامل چهار مرحله، شناختی، عاطفی، همبستگی و عمل در توالی می‌داند (Sarka, 2014). با این حال در یک طبقه‌بندی کلی‌تر، وفاداری به دو بعد وفاداری نگرشی و رفتاری تقسیم می‌شود که بعد نگرشی از سه بعد شناختی، عاطفی و همبستگی تشکیل شده است (Aaker, 1991, Oliver, 1999). برای واکاوی این

---

1. Oliver

مسئله در این بخش، مواضع و معرفت نظری مدرن و اندیشمندانی همچون گیدنز، باومن و بدیو طرح شده است.

مفصل‌بندی معرفتی پیرامون وفاداری در نظریه اجتماعی مدرن

الوین تافلر در کتاب موج سوم خود اشاره می‌کند: «جهانی که شاهد ظهور بسیار سریع ارزش‌ها و فن‌آوری‌های تازه، روابط ژئوفیزیکی جدید، سبک‌های زندگی تازه و روش‌های جدید ارتباطی است، نیازمند عقاید، طبقه‌بندی‌ها و مفاهیمی کاملاً تازه و نو است» (Toffler, 1992: 81). موضوعی که مارشال برمن با الهام از گزاره مشهور مارکس که گفته بود «هر آنچه سخت و استوار است، دود می‌شود و به هوا می‌رود» رهگیری نمود و دست به قرائت تغییرات و تحولات از خلال بازخوانی دوگانه تنیده به امر مدرن، یعنی «نوسازی و ویرانی» زد. اگر بخواهیم از خلال این بینش انتقادی به مدرنیته در حوزه عاطفی نگاه کنیم، به قول بنیامین می‌توان گفت تجربه‌ی روزگار ما نشان از این دارد که امروزه ساختار زندگی بیش از آنکه متأثر از باورها و اعتقادات باشد، درید قدرت رخدادهاست (Benjamin, 2011:4). در همین راستا گیدنز از جمله اندیشمندانی است که به تحلیل تغییرات مدرنیته، از جمله در عرصه روابط می‌پردازد. وی قائل بر این است که تکامل اجتماعی انسان به‌طور بنیادی به ایجاد پیوندهای بادوام نخستین با دیگران بستگی دارد، اما از سوی دیگر بر این باور است که در مدرنیته متأخر، معنی زندگی انسان در جهان با معانی پیشین زندگی‌اش متمایز گشته است (Tomlinson, 2002: 8-30). به باور گیدنز ما در جهانی دستخوش تغییرات و تحولات اساسی و هیجان‌انگیز به سر می‌بریم و گیدنز در بازخوانی این تغییرات سراغ فهم تحولات در نهادهای زندگی می‌رود و خانواده، روابط زوجی و نقش‌های درون خانواده یکی از کانون‌های تمرکز وی می‌شود. گیدنز معتقد است یک نسل پیش، پیوند میان زن و مرد مخصوصاً در ازدواج سنتی عمدتاً بر اساس نقش‌های ثابت بود و یک زن می‌دانست که چه سرنوشتی در انتظارش است، اما دیگر زنان بر اساس آنچه فرهنگ و یا سرنوشت مختوم به آن‌ها دیکته می‌کند و یا در چارچوب سرنوشت نقش‌های از پیش تعیین‌شده، زندگی نمی‌کنند. آنان هویتشان را بیشتر توسط خودشان و

به واسطه نقش‌های اجتماعی، می‌سازند. همان‌طور که در قالب‌های مردبودگی نیز تغییراتی به‌واقع پیوسته است و مهارت‌های تازه‌ای را می‌طلبد (Giddens, 1991: 30-67). از نظر وی روابط عاشقانه در عصر مدرن امروزی به‌گونه‌ای دموکراتیک و هم‌عرض شده‌اند و در آن سلسله‌مراتب و قدرت به معنای پیشینش وجود ندارد (McCarthy and Edwards, 2011: 446). وی در تشریح این رابطه خاص از اصطلاح «رابطه ناب^۱» استفاده می‌کند. رابطه‌ای که منجر به نوعی رضایت فردی و درونی می‌شود که کاملاً از نفس رابطه برخاسته است و به هیچ عاملی بیرون از خود وابسته نیست و وجود این رضایت، شرط بقاء و ماندگاری رابطه است (Zarand et al., 2017).

ویژگی دیگری که گیدنز در بحث از رابطه ناب به آن اشاره می‌کند، جنس متفاوت اعتماد در این نوع رابطه است. امروزه دیگر نمی‌توان اعتماد را با اصول ثابت هنجاربخش در اختیار داشت، بلکه باید آن را به زحمت جلب کرد و وسیله این کار نشان دادن محبت و سعه‌صدر است؛ بنابراین اعتماد امری از پیش تعیین‌شده نیست، بلکه باید روی آن کار کرد و این کار به معنای فراگرد متقابل «خودگشودگی» است (McCarthy and Edwards, 2011: 446).

باومن به‌عنوان بخشی از این تاریخ معرفت‌نظری، در فهم صمیمیت و وفاداری درون روابط، مشغول بررسی پیوند جامعه غربی و مصرف‌گرایی می‌شود و به این نتیجه می‌رسد که در نیمه دوم قرن بیستم تغییر پارادایمی از «جامعه تولیدی» به «جامعه مصرفی» اتفاق افتاده است. او این تغییر پارادایم را از «مدرنیته جامد» به «مدرنیته سیال» تعریف می‌کند و معتقد است که برخلاف اشکال جامد، اشکال مایع و سیال، با تحت فشار قرار گرفتن توسط بیرون از خود نمی‌توانند شکل خود را حفظ کنند و همین امر نشان‌دهنده‌ی گونه‌ی تکان‌دهنده‌ای از هم‌زیستی میان انسان‌ها در جهان کنونی است که می‌توان آن را «مدرنیته سیال» نامید (Bauman, 2015: 130). در نظر باومن به‌تبع اخلاق مصرف‌گرایی، اشخاص به جست‌وجوی راه‌های تازه‌ای برای سازمان‌دهی زندگی خود برآمده و به دنبال ائتلاف‌ها

و پیوندهای کوتاه‌مدت‌تر، انعطاف‌پذیرتر و متغیرتر برمی‌آیند و وفاداری را بدون عذاب وجدان فرومی‌گذارند. دغدغه شدید باومن به مسائل اخلاقی گرایش آرمان‌گرایانه او را به ایده‌ای تنظیمی بدل می‌کند. همین دغدغه باومن را به سمت بررسی و بازخوانی سیالیت در ساحت روابط و پیوندهای عاطفی و زناشویی می‌کشاند و نشان می‌دهد که اجتماعی بودن معضل سیالیت رابطه است که این فشار اجتماعی به‌واسطه بستر فضای فرهنگی خود را تحمیل می‌کند و ثبات رابطه به‌عنوان یک مفروض اخلاقی و مفاهیم موردنیازی چون وفاداری، هم‌پیمانی همیشگی و همراهی بلندمدت را بی‌اهمیت می‌سازد. چنانکه می‌گوید: ده سال پیش، دوره‌ی میانگین یک ازدواج هفت سال بود و دو سال پیش این دوره به هجده ماه رسیده و امروزه...» (Bauman, 2015: 131-132). از همین رو رابطه رمانتیک از جنس رابطه‌های شیرین و کوتاه است و در نتیجه امروزه افراد به‌شدت خود را نیازمند به «ایجاد رابطه» احساس می‌کنند و درعین حال از مرتبط بودن همیشگی بیمناک‌اند، زیرا می‌ترسند در چنین وضعیتی بار سنگینی بر دوش آن‌ها تحمیل شود و آزادی آن‌ها را به‌شدت محدود سازد (Nazari, 2019). از سر همین بی‌ثبات‌شدگی جهان و آکنده‌شدن فضای حیات زیستی از عوامل غافلگیرکننده و نامطبوع است که باومن برای به تصویر کشیدن این وضعیت بغرنج، نام «تراژدی‌های شخصی» را انتخاب کرده است. در این تراژدی شخصی، اخلاقیات، اموری پرهزینه محسوب می‌شوند، چراکه ما دیگر با دستورالعملی برای یک زندگی ساده و بی‌دغدغه سروکار نداریم (همان: ۱۳۲) چراکه انسان‌ها یکدیگر را به‌صورت کالای مصرفی می‌نگرند و تجربه‌ی عشقی را همانند دیگر کالاها می‌بینند (Bauman, 2015: 28).

این موضع باومن حاکی از تغییر استراتژی‌ها در فضای مدرنیته سیال است. به این معنا که همه قلمروها خصوصی از کار گرفته تا تجربه عشق، قلمروهایی تغییرپذیر، ناامن و کوتاه‌مدت شده و در پرتو همین فقدان ثبات و امنیت بلندمدت، تجربه لذت آنی به‌عنوان مفروض اصلی استراتژی بودن تبدیل شده است (Tester, 2004:173). درنهایت باید گفت که از نظر باومن جامعه فردگرایانه سیال مدرن، وفاداری بلندمدت را به امری کمیاب، التزام

بلندمدت را به توقعی نادر و وظیفه مساعدت متقابل را به قولی غیرواقع‌بینانه و بی‌ارزش بدل کرده است (Zarandi, et al., 2017).

آلن بدیو را شاید بتوان از زمره فیلسوفان مدرنی دانست که در مورد «سیاست زندگی» به‌عنوان یکی از مسئله‌های معرفت‌نظری دوران مدرن، نگرش تازه‌ای گشوده است. بدیو با کتاب «در ستایش عشق» با وسط کشیدن نگاه افلاطونی و لکانی به عشق و میل، وارد واکاوی تجربه کنشگر مدرن از رابطه می‌شود. وی معتقد است عشق یعنی وجود دیگری در تو و انسان‌ها علی‌رغم خودخواه بودنشان وقتی عاشق می‌شوند، به تدریج با دیگری پیوند خورده و تبدیل به دو نفر می‌شوند. در واقع در نگاه بدیو انسان عاشق یاد می‌گیرد که جهان را با دیگری شریک شود و در این شراکت بن‌مایه‌های اخلاقی چون وفاداری ساخته و پرداخته می‌شوند؛ اما بدیو نقد رابطه در دوران حاضر را با نقد سرمایه‌داری آغاز می‌کند. بدیو می‌گوید در جامعه سرمایه‌داری، عشق وفادارانه نیز همانند سایر چیزها به کالا تبدیل شده است و در بنگاه‌های جفت‌یابی در قالب قراردادهای مطمئن و بیمه‌شده، معامله می‌شود، در حالی که عشق وفادارانه ریسک‌پذیر نیست و خود را به دست شادی‌های نامنتظر و محاسبه‌شده و ماجراجویانه واگذار نمی‌کند. برای روشن شدن دیدگاه بدیو در اینجا شاید بد نباشد سه روایتی که او از رابطه به دست می‌دهد، طرح شود. او معتقد است که تفسیر نخست از زیستن دو فرد با یکدیگر، تفسیری رمانتیک است که بر خلسه‌ی رؤیایی متمرکز می‌کند (Badiou, 2017:12). چنین وفاداری رمانتیکی مفهومی بسیار جدید است و بخش جدایی‌ناپذیر نهضت رمانتیسیسم که نهضتی کاملاً مدرن بوده، است. این نهضت اعتقاد فوق‌العاده استواری نسبت به حریم خصوصی و خودمختاری فردی دارد و به نحو بی‌سابقه‌ای عواطف را صرفاً از آن حیث که عاطفه‌اند بزرگ می‌شمارد و به نحو مبالغه‌آمیزی وحدت را پاس می‌دارد و من فرد را چندان بسط می‌دهد که دیگری را دربرگیرد. وفاداری رمانتیک در واقع قائم به چیزی بود که روبرت استون فردگرایی عاطفی نامیده است. دومین تفسیر استوار بر یک زاویه دید تجاری یا حقوقی است که هدفش تبدیل وفاداری و عشق به قرارداد است. یک قرارداد بین دو فرد آزاد که احتمالاً اعلام

می‌کنند که عاشق همدیگر هستند و می‌خواهند پایبند بمانند. اگرچه آن‌ها هرگز برابری ضروری رابطه، نظام منافع متقابل و چیزهایی از این دست را فراموش نمی‌کنند. سرانجام، تفسیر شکاکانه هست که عشق را به یک وهم بدل می‌گرداند؛ اما دید فلسفی بدیو می‌کوشد تا بگوید که عشق وفادارانه نمی‌تواند به هیچ‌یک از این تقریب‌ها فرو کاسته شود و بلکه یک کاوش برای حقیقت ساخت رابطه است به‌مثابه یک تلاش مداوم باز تولیدشونده و مستمر (Badiou, 2017:12). با چنین تفسیری بدیو به طرح این دیدگاه می‌پردازد که: وفاداری عاشقانه فرآیند بازساختن و باز آفریدن است که آن‌ها را مجبور به فراتر رفتن از خودخواهی می‌نماید. برای اینکه عشق پایدار بماند، باید روی آن کار کرد و خود را هر دم بازآفرید. عشق مستلزم زحمت و تحمل دشواری و ساختن است. عشق یکی شدن و تقلیل تفاوت‌ها نیست. عشق «دیگر بودگی» است. عشق در صحنه بودن دو نفر با تمام تفاوت‌هایشان است. عشق تجربه بی‌مرکز بودن است. مرکزیت‌زدایی است (Badiou, 2017:17).

با استناد به گزاره‌های نظری طرح‌شده در این پژوهش می‌توان گفت، معرفت‌نظری منبعث از اندیشه گیدنز، اجازه فهم رویه‌های دموکراتیکی را می‌دهد که در تجارب عاطفی زوجین معاصر از زندگی زناشویی، امکان‌های تازه‌ای از تولید و بازتولید وفاداری را داده‌اند. همچنان که رابطه ناب‌گیدنزی در حیات زناشویی زوجین مدرن شده ایرانی به‌مثابه زیستی رفاقت‌گونه تعبیر می‌شود. در پیوستار همین اندیشه است که منظر باومن، امکان‌گشودگی معرفت‌تازه‌ای پیرامون سیالیت زیستی فراهم می‌کند. البته باید این تفاوت را در نظر گرفت که این سیالیت در ورای تجارب متنوع کنش‌گران از روابط عاطفی در حیات زناشویی سوژه تهران نشین، موجب برساخت و طرز تلقی‌های تازه و سیالی از خود معانی وفاداری شده است. رهیافت بدیو و خوانش وی از عشق در دوران مدرن به ما اجازه می‌دهد تا پنجره مثبت‌اندیشانه‌ای را به سمت فهم روابط باز کنیم و از این منظر، امکان‌های تازه‌ای باز می‌شود که لحظات بحرانی حیات عاطفی و مخدوش شدن‌های وفاداری در جریان روزمرگی، با اتخاذ مکانیسم‌های معرفت‌ترمیمی، فرصت احیا روابط زناشویی را

فراهم کنند.

با این همه پژوهش حاضر در اتکا به نظریه سعی در گشایش مفهومی حقایق تنیده به لایه‌های تجارب زیستی زوجین تهرانی را دارد و با توجه به دستگاہ روش شناختی پژوهش، سعی نموده که نظریه، بنیانی را برای تأویل تازه از وضعیت موجود فراهم نماید تا بیش از آنکه حقایقی را تأیید و حقایقی دیگر را رد نماید.

روش تحقیق

تحقیق حاضر بنا بر ماهیت موضوع مورد مطالعه و هدف آن به منظور دریافت درک و تصور زنان و مردان متأهل از مفهوم وفاداری و ترسیم صورت‌بندی از معانی وفاداری نزد آنان با اتخاذ رویکرد پدیدارشناسی انجام پذیرفته است. بر این مبنا، قصد پژوهش حاضر از کاربست پدیدارشناسی راهیابی به تجارب افراد درون حیات زناشویی و فهم توصیفی آنان از وفاداری در زندگی مشترک است. فرایند گردآوری داده‌ها با استفاده از تکنیک مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختاریافته انجام شد. در این راستا با ۳۱ نفر از زنان و مردانی که حداقل یک سال از ازدواجشان گذشته باشد مصاحبه انجام شد. نمونه‌گیری بر اساس منطق نظری یا مفهومی و هم‌چنین نمونه‌گیری هدفمند بود. بدین معنا که افراد و مکان مطالعه از این جهت انتخاب می‌شوند که می‌توانند در فهم مسئله پژوهش و پدیده محوری مطالعه مؤثر باشند (Creswell, 2012:154). هر یک از مصاحبه‌ها ۹۰-۵۰ دقیقه به طول انجامید.

از روش تحلیل مضمون برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های پژوهش استفاده شده است. در این روش از طریق مشخص کردن مضمون یا ویژگی تکراری و متمایزی در متن که به نظر پژوهشگر، نشان‌دهنده درک و تجربه خاصی در رابطه با سؤالات تحقیق است، داده‌ها توصیف و سازمان‌دهی شدند. با توجه به عناوین و طبقه‌بندی‌های متفاوت برای مضامین، در این پژوهش بر مبنای سلسله‌مراتب مضمون در قالب مضامین، مضامین به اصلی و فرعی تفکیک شدند (King, 2004:258).

برای ارزیابی تحلیل مضمون از دو فرایند استفاده از کدگذاران مستقل که از دانش کافی درباره ابعاد و جنبه‌های مختلف موضوع تحقیق برخوردار بودند و هم‌چنین کنترل

اعضا استفاده شده است که در فرایند دوم مشارکت کنندگان برای دریافت بازخورد فراخوانده شدند تا درباره میزان تناسب میان تفاسیر و تجارب خودشان اظهار نظر کنند. جدول شماره ۱، اطلاعات زمینه‌ای مشارکت کنندگان حاضر در این پژوهش را نشان می‌دهد. لازم به توضیح است که اسامی ذکر شده در متن حاضر، همگی مستعار بوده و طبق اصول اخلاقی حاکم بر پژوهش، نام و مشخصات مصاحبه‌شوندگان محفوظ مانده است.

جدول ۱. اطلاعات زمینه‌ای مشارکت کنندگان

Table 1. Background Information of Participant

ردیف	نام پاسخگو	جنس	سن	مدت زمان زندگی
1	ایلیا	مرد	41	11
2	زینب	زن	37	3
3	مهین	زن	51	19
4	امیرعلی	مرد	36	7
5	اسماعیل	مرد	41	12
6	فراز	مرد	38	7
7	لعبا	زن	31	3
8	لاله	زن	36	7
9	مژده	زن	29	4
10	مرتضی	مرد	32	6
11	عمران	مرد	39	9
12	شایان	مرد	34	4
13	پگاه	زن	28	9
14	محمد	مرد	28	3
15	مژگان	زن	30	5
16	فرزانه	زن	41	14
17	سعید	مرد	40	8
18	لیلا	زن	36	7
19	قدرت	مرد	52	17
20	مهرداد	زن	26	2
21	علیرضا	مرد	30	4
22	احمد	مرد	32	3

ردیف	نام پاسخگو	جنس	سن	مدت زمان زندگی
23	مهرانه	زن	39	6
24	سمانه	زن	26	2
25	سیمین	زن	48	13
26	نیلوفر	زن	43	16
27	رضا	مرد	54	19
28	زهرا	زن	37	8
29	علی	مرد	43	12
30	مریم	زن	27	11
31	محسن	مرد	49	14

یافته‌های تحقیق

بر اساس مصاحبه‌های صورت گرفته با زنان و مردان متأهل در ارتباط با نگرش آنان به وفاداری در روابط زناشویی و تجربه وفاداری در متن و جریان طبیعی زندگی، سه درون‌مایه اصلی و ۱۳ درون‌مایه فرعی به شرح جدول زیر قابل شناسایی است.

جدول ۲: درون‌مایه‌های اصلی و فرعی پژوهش

Table 2. Main and sub-themes of research

ردیف	درون‌مایه اصلی	درون‌مایه فرعی
۱	دلالت‌های معنایی متکثر وفاداری	حضور وفاداری در ساحت ذهن وفاداری ملازم با مسئولیت‌پذیری تجسم وفاداری در سیاست‌گذاری به عشق‌های تقدیم شده صداقت و در میان‌گذاری امور زندگی پایداری و ایستادگی کنار هم
۲	های انضمامی عشق گونه وفادارانه	وفاداری به‌عنوان الزام مدام وفاداری به‌عنوان امری سیال گرووفاداری ترمیم
۳	ملازمت برساخت رابطه وفادارانه	های زناشویی‌ها و ظرافت‌مهارت تقدیم و توزیع عشق درون خانواده عاملیت تبادلی ی حریم و حرمت محافظت از پيله همسانی جلو صحنه و پشت صحن

درون‌مایه اصلی ۱: دلالت‌های معنایی متکثر وفاداری

در فرآیند مصاحبه این پژوهش، بخشی از سؤالات به این اختصاص داده شد که پاسخگویان دیدگاه و ذهنیت خود را پیرامون «وفاداری» توصیف کنند. طرح این پرسش از این رو بود که بر مبنای رهیافت معرفتی پدیدارشناسی که می‌خواهد به درون جهان تجربه‌ها راه یابد، تصور و ذهنیت اولیه افراد از وفاداری روشن گردد.

بنابراین در قالب این درون‌مایه به صور معنایی وفاداری از منظر مشارکت‌کنندگان در پژوهش پرداخته می‌شود. این درون‌مایه در واقع تصاویر و تفاسیر ذهنی‌ای را نشان می‌دهد که کنشگران نسبت به مفهوم «وفاداری» دارند. تحلیل پاسخ مشارکت‌کنندگان در این بخش وفاداری را این‌گونه شرح می‌دهد: حرف کس دیگه‌ای رو دخالت ندیم. به تصمیم‌های هم وفادار باشیم یا شایان معتقد است که وفاداری یعنی بتونی تغییرات طرف مقابلتو پذیری و بهش پایبند بمونی. این جور نیست به نظرم که وقتی کسی وفاداره خودش و در بند بکنه نه که اولویتش نباشه واقعاً براش ارزش داشته باشه و جایگاهش براش نسبت به بقیه خیلی بالاتر باشه.

مرور پاسخ‌ها در این بخش نشان داد وفاداری مفهومی است با کثرتی از معانی و می‌توان گفت نمی‌توان از وفاداری در یک قالب چارچوب‌مند تک معنایی سخن گفت، بلکه سیالیتی از تأویل‌ها پیرامون این مفهوم حضور دارد. چنانکه وفاداری از سویی با عشق قلبی پیوند می‌خورد و از سوی دیگر به‌مثابه امری درونی و خودساخته و بی‌نیاز به الزام قانونی شناخته می‌شود و از سوی دیگر ریشه‌ای در ساحت ذهن و عواطف قلبی دارد و علاوه بر این وفاداری، پذیرش دیگری حاضر در زندگی زناشویی در قالب موجودیت بالفعلش می‌باشد نه دخل و تصرف و آرمانی‌سازی دیگری بر مبنای خواسته‌های خویش.

برای روشن‌تر شدن صورت‌های متکثر معنایی این مفهوم، با مرور پاسخ‌ها، درون‌مایه اصلی «دلالت‌های معنایی متکثر وفاداری» به ۶ درون‌مایه فرعی تفکیک شد که در ادامه مطرح شده است.

درون‌مایه فرعی: حضور وفاداری در ساحت ذهن

این درون‌مایه بر این موضوع اشاره دارد که وفاداری به‌عنوان یک عمل و رفتار در زندگی زناشویی بیش از هر چیزی در عرصه ذهن می‌گذرد. در این معنا، زوجین اعتقاد داشتند که وفاداری نه تنها باید خودش را در عرصه عمل عینی سازد، بلکه باید همسرشان در ساحت ذهنی نیز وفادار باشد. به‌عنوان مثال امیرعلی در این زمینه گفت:

خود شما می‌دونید وفاداری چیزی هست که واقعاً توی ذهن آدم‌هاست ما نمی‌دونیم توی ذهن فرد چی می‌گذره ممکنه، چارچوب‌ها و تعهدهایی دارم که رعایت می‌کنم به سری خصوصیات فردی هست که گذر از چارچوب‌ها رو اجازه نمی‌ده ممکنه خیلی شوخی‌ها بکنه.

درون‌مایه فرعی: وفاداری ملازم با مسئولیت‌پذیری

در ذیل این درون‌مایه باید به این موضوع اشاره داشت که برای عده‌ای از زوجین مشارکت‌کننده در پژوهش، ترسیم معنای وفاداری به تعهد همسر به قول‌ها بازمی‌گشت. قول‌هایی که از یک‌سو در شروع زندگی طرح می‌شوند و از سوی دیگر در روند زندگی و متناسب با اتفاقات درون زندگی، پدید می‌آیند. در این زمینه اسماعیل و فراز این گونه نظر خود را بیان کردند:

اسماعیل: وفاداری از نظر من به جور تعهد مقدسیه. تو همه زمینه‌ای وفادار بودن به قولی که دادی عهدی که بستی حرفی که زدی. حتی اگر اشتباهی کردی وفادار باشی به عواقبش و این که قبول کنی تاوانش رو پرداخت کنی.
فراز: عمل به قول داده شده. اگر در عمل مشاهده شود تعریف کلمه وفاداریست. به نظرم این کلمه می‌تونه به صورت جامع بیان‌کننده یک شخص وفادار باشد. شاید بشه این تبصره رو اضافه کرد که باید در تمام شرایط و در تمامی حوادث عمل به قول صورت پذیرد که نشان کمال وفاداریست.

درون‌مایه فرعی: تجسم وفاداری در سپاسگزاری به عشق‌های تقدیم شده

این درون‌مایه به‌طور روشنی به وجه عینی و انضمامی وفاداری نظر دارد. در واقع توصیف

وفاداری در برخی زوجین بسته به این موضوع است که وقتی آنان عواطف قلبی و عشق خود را به همسر خویش ابراز کرده‌اند تا چه اندازه واکنش‌های مثبتی از همسرشان دریافت نموده‌اند و آیا احساسات قلبی آنان درون رابطه مورد توجه قرار گرفته است یا نه. به‌عنوان مثال لعیا و امیرعلی در این زمینه تصور خود از وفاداری را این‌گونه بیان کردند:

لعیا: آدما هم بنظرم باید یادشون باشه که چه کارایی براشون شده و سپاسگذار باشن. برا همین شاید تصورم از وفاداری با سپاسگذاری رابطه داره.
امیرعلی: وفاداری از نظر من آینه که قدر کسی رو که دوستش داری بدونی، قدرت محبت‌هایی که بهت میکنه. خاطره‌هایی که برات میسازه و اینکه ادما اینا رو بهم بروز بدن بنظر من جزو پررنگ وفاداریه.

درون‌مایه فرعی: صداقت و در میان‌گذاری امور زندگی

این درون‌مایه، وفاداری را به نحوه تعامل زوجین در زندگی زناشویی پیوند می‌زند. بر مبنای این درون‌مایه باید گفت که پدیدار شدن تجربه وفاداری در زندگی زناشویی در نسبت نزدیکی است با اینکه زوجین تا چه حد با یکدیگر صادق هستند. نکته مهم دیگر در این درون‌مایه این است که در میان گذاشتن امور مشترک زندگی و وجود نوعی همسفری تعاملی در رابطه با واقعیت‌های بیرون و درون زندگی احساسی از وفاداری را در زوجین شکل می‌بخشد. لاله و مژده نظر خود را این‌گونه بیان نموده‌اند:

لاله: از هر لحاظ باهاش صادق بودم و پنهون کار نکردم و موردایی که پیش اومد براش گفتم و اونم گفت من کاملاً بهت اعتماد دارم و قبل از ازدواج کاملاً شناختمت و امتحانت کردم و بهت علاقه مند شدم
مژده: سعی می‌کنم در جریان همه چت‌هامو اینا بذارمش شوکه نشه. یا پیش اومده نتونستم بگم دادم خودش بخونه؛ و چون چیز خاصی برا خودم نیست برا اونم نباشه.

در ذیل این درون‌مایه اما یک نکته مهم به نظر می‌رسد و این است که مردان بیشتر دوست دارند که در جریان گفتگوی همسرشان با سایرین و به‌خصوص جنس مخالف باشند و زنان

بیشتر تمایل دارند که از نظرات خانواده همسر خود و تصمیمات همسرشان در زندگی خبر داشته باشند. در واقع میل به دریافت صداقت گرچه هر دو جنسیت وجود دارد، اما سطح کیفی و صورت معنایی آن متفاوت است.

درون‌مایه فرعی: پایداری و ایستادگی کنار هم

این درون‌مایه بیشتر به وجهی از زندگی نظر دارد که در هنگام تنگناها و چالش‌ها، زوجین کنار یکدیگری می‌مانند و نقش یاریگری و ادراکی پررنگی نسبت به یکدیگر دارند. در این معنا، فداکاری و ایستادگی در ساخت وفاداری نقش ایفا می‌کند.

به‌عنوان مثال مرتضی، عمران و پگاه در این زمینه گفتند:

مرتضی: کلاً وفاداری کلمه آیه که آدم به اون رابطه پایدار باشه. وقتایی زندگی

ایجاب میکنه تو سختی باشی و درک کنی.

پگاه: همین تعهده به زندگی همین که اول زندگی به قولی رو به طرف مقابله

میدی که تا ته پاش هستی و این که تلاش می‌کنیم برا زندگی مشترکمون

عمران: وفاداری یعنی باهم بودن حتی در سخت‌ترین شرایط و غیر قابل

تحمل‌ترین شرایط. همین

در ذیل این درون‌مایه اشاره به چند نکته ضروری به نظر می‌رسد. از سویی این موضوع که بیشتر مشارکت‌کنندگان در این زمینه گفته‌هایی داشته‌اند و این به‌نوعی می‌تواند نقش پررنگ همراهی و هم‌سازگاری را برای تداوم بخشی به زندگی نشان دهد. در واقع در هر دو جنسیت، مسئله گذشت در لحظات بحرانی که عمدتاً به مسئله اقتصادی ارجاع داده می‌شود، یک نشانه از زیست وفادارانه محسوب می‌شود. از سوی دیگر وقتی به اطلاعات زمینه‌ای مشارکت‌کنندگان نظر انداخته می‌شود، مشاهده می‌گردد که غالب آنان از حیث درآمدی در وضعیت متوسط رو به پایینی قرار دارند و چالش‌های اقتصادی بخشی از واقعیت مداوم زندگی آنان است. از همین رو همراهی و درک همسر نسبت به شرایط به‌عنوان یک عنصر وفاداری حائز اهمیت می‌شود. هرچند از منظر جنسیتی این موضوع بیشتر توسط مردان مشارکت‌کننده بیان می‌شود و نوعی نشان «انتظاری» و حالت «تصور»

داشت. بدین معنا که آنان وقتی تصور و انتظار خود از همسر وفادار را بیانند می‌کردند، به نوعی به مسئله همراهی اقتصادی گره می‌خورد، اما چنین موضوعی برای زنان نیز اهمیت دارد، با این تفاوت که آنان در بیان حالت «تجسمی» بدان اشاره می‌کردند. بدین معنا که آنان در اشاره به وفاداربودگی خود در زندگی زناشویی به مسئله همراهی اقتصادی با همسر اشاره می‌کردند و درک شرایط اقتصادی در لحظات نامطلوب مادی زندگی.

درون‌مایه اصلی ۲: گونه‌های انضمامی عشق وفادارانه

این درون‌مایه نشانگر این موضوع است که دوست داشتن و عشق در سیر حیات زناشویی از حیث زمانی حائز چه معنایی است. خلق این درون‌مایه از این جهت صورت گرفته که پس از مرور چندباره پاسخ مشارکت‌کنندگان مشخص شد که وفاداری برای برخی از مشارکت‌کنندگان حامل یک سیالیت است و برای برخی دیگر یک الزام همیشگی و برای برخی نیز موضوعی نیازمند ترمیم و ابداع مجدد. در ذیل این درون‌مایه ۳ درون‌مایه فرعی دیگر تحت عنوان «وفاداری به‌عنوان الزام مدام»، «وفاداری امری سیال» و «وفاداری ترمیم‌شونده و ابداعی» طرح شده است.

درون‌مایه فرعی: وفاداری به‌عنوان الزام مدام

این درون‌مایه به نظرات مشارکت‌کنندگانی اشاره دارد که از نظر آنان وفاداری موضوعی است که در طول حیات زندگی همیشه به یک میزان در جریان است و در اندازه آن از نظر کمی و کیفی تغییری ایجاد نمی‌شود. چنانکه افسون و پگاه در این باره این‌گونه نظر خود را بیان کرده‌اند:

افسون: هر آدمی که رابطه متقابل با یکدیگره دارد باید همیشه سعی کنه رابطه حفظ بشه و از هم نپاشه در غیر این صورت خانواده از هم می‌پاشه.
پگاه: آدمارو من کاری ندارم. کسایی که با هم ارتباطی دارن. اونارم یه درصدی رو باید وفادار باشم. مثلاً تو یه جامعه و شهر دارم باهاش زندگی می‌کنم. اصول شهروندی مثلاً وفاداری نسبت به اون شخصه. بدون وفاداری تو زندگی همیشه بند

همه چی در آستانه پاره شدن قرار می‌گیره. پس همیشه نیازه. این جوهری نیست
که امروز وفادار باشیم و فردا نباشیم

از دید این گروه از مشارکت‌کنندگان وفاداری امری ارزشی و ابدی و عامل دوام خانواده است که در شرایط بحرانی و غیرطبیعی روابط نیز باید حفظ شود و هیچ خدشه‌ای به آن وارد نشود.

بر اساس این درون‌مایه، وفاداری جز لاینفک زندگی زناشویی بوده، بر اساس شرایط زمان و مکان تغییر نمی‌کند، در معرض منازعه قرار نمی‌گیرد و حتی در صورت سرباز زدن یکی از طرفین از وفاداری، طرف مقابل حق ندارد خلاف این الزام عمل کند.

درون‌مایه فرعی: وفاداری به‌عنوان امری سیال

این درون‌مایه برخلاف درون‌مایه پیشین، به نظرات مشارکت‌کنندگانی اشاره دارد که از نظر آنان وفاداری موضوعی است که بسته به شکل زندگی، مسائل درون زندگی زناشویی تغییر می‌یابد. بر این مبنا باید گفت که وفاداری برای برخی از کنشگران اجتماعی دارای ماهیتی ثابت و پایدار نیست و هر فرد از این امکان برخوردار است که بسته به شرایط از قرارداد اجتماعی زناشویی خارج شود.

دیدگاه مشارکت‌کنندگان بیانگر آن است که در دنیای امروز، انسان خواهان برقراری رابطه است؛ رابطه‌ای که برای شخص منبع لذت باشد ولی درعین حال در هنگام سختی‌ها بتواند رابطه را ترک کند. چنانکه مژده و مژگان در این‌باره این‌گونه نظر خود را بیان کرده‌اند:

مژده: بعضی موقعا نباید تحت هر شرایطی ادامه داد به زندگی زناشویی. بعضی موقعا باید کات کرد و به نفع نیست که بمونی. وفاداری نسبت به خودت آینه که بری. مثلاً شرایط اون جوهری که می‌خواد نبوده یا شخص ایده آلتش نبوده اون چیزی که قبل ازدواج فکر می‌کرده نبوده.

مژگان: نه خب خیلیا زندگی شون سخته و دیگه نمی‌تونن. بعضیا روشن به هم باز می‌شه این به اون فحش میده. بعضیا از هم دور می‌شن هر کسی برا خودش یه

طرفه و خب این چه زندگی کردنیه. خلیا الان دیگه جدا از هم زندگی می کنن
این چیزا زیاد شده

این درون مایه به نوعی در ذیل دیدگاه باومن جای می گیرد که اعتقاد داشت «در زندگی سیال مدرن هیچ گونه پیوند دائمی و پایداری وجود ندارد و هرگونه رابطه ای که ما برای مدتی آن را ادامه می دهیم، باید بسیار سست باشد و تا حد امکان و به سادگی با تغییر شرایط این رابطه قابل فسخ باشد» (Zarandi et al., 2017).

در عصر حاضر زنان و مردان به شدت محتاج به ایجاد رابطه اند، درعین حال از آن هراس دارند که این ارتباط برای همیشه باقی بماند و این ارتباط همیشگی آن ها را مجبور به تحمل فشارهایی کند که آزادی آن ها را سلب نماید. فرد در دنیای امروز به دنبال پرکردن این خلأ در پی رابطه ای است که احساس امنیت و آزادی را توأمان داشته باشد. رابطه ای که در آن نیاز فرد برآورده شود. از دیدگاه کنشگران فرد به جای ایجاد روابط بلندمدت باید به دنبال روابط کوتاهی باشد تا در این مدت زمان کم به نیازهای عاطفی و جسمی خود پاسخ دهد و این رابطه او را از عشق های احتمالی و بهتر در آینده محروم نسازد. بر این اساس تجربه وفاداری به صورت مداوم در معرض کشمکش، گفتگو و منازعه قرار می گیرد و پیوستن و گسستن گزینه هایی به یک اندازه مشروع اند.

درون مایه فرعی: وفاداری ترمیم گر

این درون مایه به مشارکت کنندگانی اشاره دارد که اعتقاد دارند وفاداری چیزی نیست که یک بار برای همیشه و به صورت ازلی و ابدی درون رابطه شکل بگیرد. درواقع این درون مایه صورتی از ۲ درون مایه پیشین را در خود دارد. چراکه از یک سو به دنبال گسستن زنجیره های تعهد زناشویی نیست و پایداری و ثبات را دنبال می کند و از سوی دیگر بر این باور است که چالش ها و خطراتی زندگی زناشویی را تهدید می کند و همواره نمی توان به یک میزان وفادار بود، اما به جای نگاه سیالی که نتیجه اش اتمام رابطه است، این درون مایه به ایستادن و ساختن و تجدید مجدد حیات رابطه زناشویی می اندیشد. به عنوان مثال سعید نظر خود را در این رابطه این گونه بیان کرده است:

سعید: نه، من پیش مشاور میرم نه فضای مجازی (لبخند). در هر مسئله‌ای که تو زندگی شخصیم یا خانوادگیم پیش بیاد همیشه همراه بودم، پا پس نمی‌کشم و پیگیر برای حل اون از راه درست بودم. نمیگم همیشه موفق بودم اما همیشه نهایت سعی‌ام رو کردم راه حل درستی پیدا کنم. چون فکر می‌کنم به بخش وفاداری و اصلاً عشق تو وجود ما آدما آینه که وایسیم و وقتی چیزی خراب میشه درست کنیم. مثلاً تو فکر کن بیل مکانیکی و کمپرسی وقتی ساختمون خراب هم میشه کارکرد خودشو نشون میده. اصلاً مثال بهتر. ماشین آتش نشانی تو موقع آتیش ارزشش مشخص میشه. وفاداری هم در زمان تلاش برای ترمیم کرده که خودشو پیدا می‌کنه.

البته در این زمینه، ویژگی‌های شخصیتی زوجین نیز حائز اهمیت است، در این معنا زوجینی که رابطه را به تعبیر آلن بدیو بر مبنای «ما» و ۲ بودن تعریف می‌کنند، امکان تجدید را شکل می‌دهند. نتایج یک تحقیق در این زمینه نشان می‌دهد که در چارچوب روابط عاشقانه، انتظار می‌رود که افراد دارای خود تفسیر مستقل با استفاده از راهبردهای باز و مستقیم و فعال با نارضایتی مقابله کنند، در حالی که افراد دارای خود وابسته به یکدیگر بیشتر احتمال دارد که از استراتژی‌های غیرمستقیم و منفعل استفاده کنند. Sinclair and Fehr, (2005).

مطابق با این درون‌مایه وفاداری عاشقانه فرآیند بازساختن و باز آفریدن است که آن‌ها را مجبور به فراتر رفتن از خودخواهی می‌نماید.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد زندگی زناشویی در قالب یک اصطلاح پرکاربرد در فرهنگ روزمره امروزی ما حامل دلالت‌های معنایی متفاوتی نسبت به دوران پیشین خود است. بدین معنا که اگر در گذشته این اصطلاح اشاره به یک پیوند باثبات و پایدار در سیر زمان داشت که در قالب موارد از سیلاب بحران‌ها و تعارض‌ها به واسطه جاری بودن مفاهیمی چون وفاداری، صمیمیت، صبر، گذشت و همبسته‌های مفهومی نظیر این، عبور می‌کرد، در دوره معاصر این پیوند تحت فشارهای گوناگون حامل دلالت‌های معنایی متکثرتری شده است.

درون‌مایه اصلی ۳: ملازمات برساخت رابطه وفادارانه

در طول فرآیند مصاحبه یکی از بخش‌های اصلی تمرکز پژوهش بر طرح پرسش‌هایی بود که چه موقعیت‌ها، کنش‌ها و مهارت‌هایی به وفاداری شکل می‌دهند و یا آن را تقویت می‌سازند. مرور چندباره پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان نشان داد که درون هر رابطه زناشویی تنوعی از امکان‌ها و ابزارهای عاطفی برای تقویت وفاداری در حیات زناشویی وجود دارد.

درون‌مایه فرعی: مهارت‌ها و ظرافت‌های زناشویی

این درون‌مایه بر این موضوع تأکید دارد که شکل‌دهی و قوام وفاداری در زندگی زناشویی منوط به برخورداری طرفین زندگی از مهارت‌های ارتباطی و عاطفی در لحظه‌های نیازمند به حل مسئله است. از سوی دیگر این درون‌مایه بر این موضوع اشاره دارد که زوجین نیاز به منعطف بودن دارند و هم‌چنین درک الفبای وجودی هم. درک این الفبا همبسته با این است که زوجین کلمات، شکل اشارات، نوع ابرازهای عاطفی و شیوه‌های بیان احساسات خود در لحظات خشم و عشق را بشناسند و متناسب با این شناخت به یکدیگر پاسخ دهند. در این زمینه فرزانه، قدرت و سعید نظر خود را این‌گونه بیان کردند:

فرزانه: مهارت خودآگاهی خیلی مهمه که طرفین واقعاً آگاهی داشته باشن اول به خودشون بعد اینکه کنترل خشم مثلاً خیلی مهمه آدم وقتی عصبانی میشه تو اون لحظه یه حرفایی می‌زنه که هم برا خودش و هم برا طرفش خیلی بده. هم اینکه واقعاً طرف بده همیشه میشه اونیه که داد می‌زنه همیشه بازنده است
قدرت: آموزش پذیر بودن فرد، تغییرات مثبت را بگیره و منفی‌ها را رها کنه

درون‌مایه فرعی: تقدیم و توزیع عشق درون خانواده

در کنار ضرورت وجود مهارت‌های اولیه زناشویی که به شناخت و درک ویژگی‌های شخصیتی در رفتار بازمی‌گردد، موضوع دیگری که در برساخت وفاداری نقش ایفا می‌کند، تلاش زوجین در ابراز و توزیع عاطفه مبتنی بر محبت و عشق درون رابطه است. البته این توزیع عاطفی گستره‌ای از ابراز کلام تا نوازش‌های بدن‌مند و در سوی دیگر

اهدای هدایا و پاسداشت لحظات مرسوم زندگی همچون تولد و پاسداشت سایر فرهنگ‌های مرسوم در جامعه ایرانی را در برمی‌گیرد. موضوع جالب در این قسمت این است که با اینکه پنداشت اولیه از کلانشهر تهران به‌مثابه شهری مدرن شده، می‌تواند این ذهنیت را به بار آورد که در مدرن بودگی، میل به انجام امور سنتی حائز معنا نیست، اما تمایل به دریافت و تقدیم هدیه درون رابطه بر اساس موضوعاتی چون شب یلدا، روز همسر و سایر رسم‌های تقویم ایرانی، نشان می‌دهد که آن رسوم همچنان حامل معنای کارکردی هستند. به‌عنوان مثال، مهرزاد نظر خود را این‌گونه بیان نمودند:

مهرزاد: من فکر می‌کنم ادما وقتی برا هم هدیه میگیرن، مثلاً یادشون نمی‌ره که یلدا کی بوده، سالگرد ازدواج کی هست یا حتی عمیق‌تر بعضیا روز آشنایی هم یادشونه، این در وفادار موندن آدم خیلی مهمه. چون تو می‌فهمی که در یادش جایی داری. یا حتی گاهی خیلی همه چی بده، بودن یه هدیه ساده مثل یه گل ورق رو برمیگردونه، چون اون فقط هدیه نیس. نماد عشق درون اون ادمه بنظرم

البته در موضوع هدیه یک نکته ظریف مهم وجود دارد و آن این است که غیر از ارزش نمادین وجود عینی یک هدیه، متناسب بودن هدیه با روحیات فرد دریافت‌کننده نیز حائز معناست. چراکه وقتی هدایا توسط گیرندگان قدردانی نمی‌شوند، نه تنها پول هدر می‌رود، بلکه ممکن است رابطه بین هدیه‌دهنده و گیرنده نیز تحت تأثیر قرار گیرد (Dunn, 2008). از این رو، مهم است که بدانیم چه نوع هدایایی قدردانی بیشتری دارند.

به‌عنوان مثال آکنین و هیومن^۱ (۲۰۱۵) و بیائو و همکاران^۲ (۲۰۱۹) استدلال کرده‌اند که هدایایی که با ویژگی‌های هدیه‌دهنده مطابقت دارند، می‌توانند نزدیکی را بهبود بخشند.

درون‌مایه فرعی: عاملیت تبادلی

این درون‌مایه به نظر مشارکت‌کنندگانی اشاره دارد که اعتقاد داشته‌اند رابطه یک موضوع دوطرفه است و در صورت وجود نیرو و انگیزه‌های هم‌راستا و همراهی دوسویه، وفاداری

1. Aknin & Human

2. Biao & et al.

درون زندگی زناشویی شکل می‌گیرد. در واقع درون بافت گفتارهایی که در ذیل این درون‌مایه قرار گرفته، نوعی از منش تبادلی وجود دارد که نشان می‌دهد دیگری و نگاه و عملش نقش مهمی در روند پیشروی رابطه دارد. علیرضا، لعیا و احمد نظر خود را در این رابطه این‌گونه گفته‌اند:

علیرضا: نسبت به عاشق بودن نسبت به بهتر زندگی کردن و نسبت به الفاظی که به کار می‌برم حساسم، چون خیلی تأثیر به‌سزایی تو زندگی مشترک داره. ایشون هم الفاظ و افعال و کارهایی رو به کار می‌برن که من دوست دارم و در من تأثیر داره.

احمد: تازه متوجه شدم که باید به همسرت بگی که دوست دارم و با هر نگاه و هر حرف باید متوجه بشه که دوستش داری. همه چی دوست داشتن نیست شما اگر ایثار و از خود گذشتگی بکنی عشق بیشتر میشه

کلیات توصیفات پاسخگویان در ذیل این درون‌مایه به نقش تعیین‌کننده تعامل و تبادل در رابطه اشاره دارد که در برخی موارد همچون علیرضا، زینب و لعیا این موضوع بیشتر از منظر تقدیم عواطف حسی و نحوه ادبیات بیانی در رابطه تجلی پیدا می‌کند و در موارد دیگری تعامل در معنای توان حل مسئله و کاهش سطح تعارضات زناشویی از طریق گفتگوست؛ اما موضوع مهم این است که غالب پاسخگویان از تازگی آشنایی با شیوه‌های حل مسئله برای بهبود تعامل می‌گفتند که چنین موضوعی نشان می‌دهد سطح آموزشی و فرهنگی زوجین به‌اندازه پیچیدگی‌ها و ظرافت‌های تازه حیات زناشویی مدرن، گسترش نیافته است.

درون‌مایه فرعی: محافظت از پبله‌ی حریم و حرمت

این درون‌مایه نظر مشارکت‌کنندگانی را منعکس می‌کند که اعتقاد دارند مسائل، بحران‌ها و اتفاقات درون رابطه در محدوده حیات زناشویی باید باقی بماند. در واقع بر مبنای این درون‌مایه باید گفت که بخشی از فرآیند برساخت وفاداری به این بازمی‌گردد که ارزش افراد در جهان روابط پیرامون رابطه زناشویی حفظ گردد. به‌عنوان مثال مهراوه و سمانه نظر

خود را در این زمینه این‌گونه بیان نمودند:

مهرانه: کوچک‌ترین توهین و بی‌احترامی یا طرف و جلو شخصی خورد بکنیم اینا نمیزاره وفاداری ساخته بشه، برا همین بنظرم حفظ حریم ابزار مهمیه برا ساختنش سمانه: آگه مشکلی پیش میاد بین خودمون باید حلش کنیم نداریم کسی دخالت کنه. چون مشکل پیش میاد تو زندگی ولی وقتی باهم باشیم پشت هم باشیم حل میشه؛ اما اگر از رابطه به بیرون درز کنه، دلخوری دیگه نمیزاره آدم اون وفاداری قلبی رو داشته باشه

درون‌مایه فرعی: همسانی جلوصحنه و پشت‌صحنه

بر مبنای این درون‌مایه باید گفت که انجام و اعتقاد به مفروضات اخلاقی یکی از مسیرهای بر سازنده وفاداری است. بر این مبنا وجود صداقت و عدم پنهان‌کاری و از سوی دیگر هم‌راستایی و همسانی رفتارهای زوجین در لحظه حضور کنار هم با لحظات دیگری که کنار هم نیستند و از سوی دیگر همسانی رفتارهای آغاز زندگی زناشویی با رفتارهای در طول سفر زناشویی، نقش مهمی در ساخت و بازتولید وفاداری نقش دارد. پگاه و مهرزاد نظر خود را در این باره این‌گونه بیان نمودند:

پگاه: وقتی اول زندگی به قولی بهم دیگه می‌دن بزرگ ترینشه. وقتی بهم قول میده این کار و دیگه انجام نمیده آقا من این کار و دیگه نمی‌کنم. صمیمیتی که بین طرفه وفاداری رو می‌بره بالا؛ و تعهد به زندگی مشترک اینکه متعهد باشی من سر به زندگی مشترکم و دور خیلی کارها رو باید خطر بکشم
مهرزاد: صداقت. دوست داشتن به نوع مهارته. همین. صداقت و دوست داشتن خیلی کلیه و همه چیزا روزی روزگار خودت می‌گیره. اینکه هر دو چیزی که درون رابطه میارید، بیرون رابطه هم همون باشید خیلی کمک می‌کنه تو اینکه وفاداری بیشتر و عمیق‌تر بشه

بحث و نتیجه‌گیری

با نظر به بخش یافته‌های پژوهشی این پژوهش باید گفت که وفاداری از سویی موضوعی

است همراه به کثرت و سیالیتی از معانی. چنانکه وقتی از مفهوم وفاداری با زوجین تهرانی، صحبت شد، مصادیق و تعاریفی که آنان از این موضوع ارائه دادند، شامل تصورات مختلف و ناهمخوانی بود. در واقع ماهیت تجارب زیسته افراد در دو ساحت خصوصی زندگی زناشویی و ساحت عمومی که مرتبط با قرار گرفتن کنش و هویت زندگی زناشویی در فضای سایر روابط اجتماعی اعم از مهمانی‌های دوستانه تا مهمانی‌های خانوادگی می‌باشد، معین می‌سازد که چه صورت و چه معنایی نشان از رابطه وفادارانه دارد. از همین رو باید گفت وفاداری در دوران معاصر از یک سو معنایی بیش از تعهد اخلاقی به مسائل جنسی است. در حالی که در فرهنگ گذشته ارجحیت معنایی تعهد اخلاقی جنسی بخش غالب تعریف و تصور وفاداری را اشغال می‌کرد. از سوی دیگر پیوند دادن وفاداری با مصادیق بیرونی بسته به هویت جنسیتی حامل تفاوت‌هایی است. چنانکه در سمت هویت زنانه وفاداری بیشتر با مسائل اخلاقی همچون صداقت و یکرنگی و مسائل عاطفی همچون دل در گرو یاری دگر نداشتن معنا می‌یابد و در سمت هویت مردانه، وفاداری بیشتر با مفاهیمی همچون گذشت و درک مسائل در لحظه بحران‌ها و روزهای سخت رابطه پیوند می‌خورد. در واقع مردان، بیشتر همسرانی را وفادار می‌دانند که در زمان وقوع چالش‌های اقتصادی، سازگاری بالایی دارند و از خواسته‌های مادی خویش کوتاه می‌آیند. در این زمینه نتیجه تحقیق مشابهی نشان می‌دهد که زنان نوجوان و بزرگسال گزارش می‌دهند که عدم تک‌همسری نشان‌دهنده بی‌احترامی است و به‌عنوان یک عامل استرس‌زا یا جلوتر از انتظارات آن‌ها از رابطه با شریک اصلی خود تلقی می‌شود (Pamla et al., 2020:2; Lee and O'Sullivan, 2019: 1735).

این موضوع روشن می‌سازد که موضع افراد در جغرافیای درون رابطه نسبت تنگاتنگی با مسائلی دارد که در زیست جهان روزمره بر دوش افراد گذاشته می‌شود. از این حیث وفاداری مفهومی تنیده به فرم تجربه زیسته‌ای است که جامعه بر مبنای جنسیت در فرد برمی‌سازد، چندان که فشارهای اقتصادی ساحت عمومی که مردان بخش بیشتری از وقت خود را در آن سپری می‌کنند، وفاداری را به انتظار پایدار بودن همسر در لحظه

چالش‌های معیشتی و مادی گره می‌زند. در این معنا، وفاداری در روابط صمیمانه اغلب ناشی از این است که افراد کمتر به منافع خود فکر می‌کنند و بیشتر در مورد شریک زندگی خود وابستگی رابطه را توصیف می‌کند که یک شریک به دیگری متکی است. هم‌راستا با همین تأویل، پژوهش کلارک و جردن و کلارک و میلز نشان می‌دهد که روابط صمیمانه معمولاً با داشتن یک مشخصه، مشخص می‌شود و آن جهت‌گیری جمعی قوی نسبت به روابط متقابل از خود است (Clark and Mills, 1979). در این معنا وفاداری در روابط صمیمانه اغلب ناشی از این است که افراد کمتر به منافع خود فکر می‌کنند و بیشتر در مورد شریک زندگی خود وابستگی رابطه را توصیف می‌کند که یک شریک به دیگری متکی است. صورتی خلاصه‌تر از منظرهای هر دو جنسیت به وفاداری در قالب جدول شماره ۳ ترسیم شده است که برحسب تأکید مشارکت‌کنندگان و برخی نقاط اشتراک آنان می‌باشد.

جدول ۳. تفاوت مضمون وفاداری برحسب جنسیت

Table 3. Differences in Fidelity Content by Gender

مردان	زنان	نوع مضمون مورد تأکید
13 اشاره	14 اشاره	تعهد جنسی
11 اشاره	7 اشاره	همراهی اقتصادی
8 اشاره	15 اشاره	ابراز عاطفی
10 اشاره	13 اشاره	مدیریت بحران
9 اشاره	11 اشاره	صداقت و در میان‌گذاری امور
12 اشاره	14 اشاره	همسانی جلوصحنه و پشت‌صحنه
11 اشاره	8 اشاره	عاملیت تبادلی

مسئله دیگری که این پژوهش خاطر نشان می‌سازد وجود سه نوع گرایش و گونه از وفاداری است. چنانکه بر مبنای کدگذاری‌ها مشخص شد که وفاداری برای برخی در قالب یک الزام مدام و تعهد بلندمدت است که این سنخ از زوجین؛ امکان چندانی برای جدایی و شکست در نظر نمی‌گیرند و عموماً جدایی را مسئله‌ای حیثیتی و اضطراب‌آور قلمداد

می‌کنند.

در مقابل این سنخ، سنخ دیگری از زوجین قرار دارند که وفاداری را امری سیال و مقطعی قلمداد می‌کنند. این زوجین هستی زندگی را مبتنی بر تکامل می‌دانند و این پیش‌فرض را در باور خود پذیرفته‌اند که با گذشت زمان، امکان دارد دلایل و عواطف پیشین برای پیشبرد زندگی وجود نداشته باشد و در نتیجه گزینه جدایی را یک امکان مثبت و ایجابی برای ساخت زندگی تازه قلمداد می‌کنند. گونه‌ای که وفاداری را به شکلی سیال می‌بیند و آن را وابسته به شرایط و مسائل درون حیات زناشویی می‌داند، از سویی با نگرش باومن پیرامون نوع روابط در حیات مدرن همسو می‌شود. چراکه باومن اعتقاد داشت اکنون ما با وضعیتی سروکار داریم که فرد در عین حال که نیازمند رابطه است، از مدام‌بودگی رابطه هراسان می‌شود. بر این مبنا، افراد مدرن مدنظر باومن، در عین علاقه برای پیوستن به یکدیگر، خیال گسستن را نیز در سر دارند. از همین رو روابط، شکلی شکننده و سیال به خود می‌گیرند و پیوند ازدواج در این الگو قالب کالایی را به خود می‌گیرد که با کوچک‌ترین نارضایتی قابلیت پاشیدن دارد (Zarean and Chabok, 2019: 484). از سوی دیگر به ایده گیدنز برای روابط مدرن نزدیک می‌شود. همان‌گونه که نتایج تحقیق زرنندی و همکاران نیز نشان می‌دهد در متأخرترین شکل صورت‌بندی عشق که گیدنز از آن به عشق سیال تعبیر می‌کند تعهد سخت‌گیرانه و ضرورت پایداری در عشق رمانتیک به زیر سؤال می‌رود (Zarandi et al., 2017).

اما دیدگاه سومی حول وفاداری وجود دارد که در این گونه زوجین، رویکردی ترمیم‌شونده دارند و بر این باورند که ایجاد تنش و مسئله برای یک رابطه طبیعی است، اما جدایی یک راهبرد نهایی و اساسی نباید باشد، بلکه بخشی از وفاداری منوط به این است که زوجین در تلاش باشند تا حیات زندگی زناشویی را تجدید نمایند. از حیث تبعات اجتماعی و فردی، گونه وفاداری سیال را می‌توان یکی از پرپیامدترین گونه‌ها دانست، چنانکه نتایج پژوهشی نشان می‌دهد روابط که شکلی شکننده و سیال به خود می‌گیرند و پیوند ازدواج در این الگو قالب کالایی را به خود می‌گیرد که با کوچک‌ترین نارضایتی

قابلیت پاشیدن دارد (Zarean and Chabok, 2019: 484).

گونه دیگر نگاه به وفاداری که از حیث نگرشی به ترمیم عشق و وفاداری در حیات زناشویی دارد، از حیث رفتاری، وفاداری را یک معنای ذات‌انگار ثابت نمی‌بیند، از همین رو از حیث رفتاری قائل بر این است که زندگی زناشویی به‌نوعی سفر تکاملی است و در مسیر این سفر، رابطه نیاز به بازخوانی و بازاندیشی مداوم در اتفاقات و چالش‌ها دارد و به تناسب آن ایجاد مهارت‌های جدید و وفاداری را محصول تجدید حیات رابطه می‌داند. در این معنا درواقع وفاداری محصول یا کالایی از پیش عرضه‌شده به سوژه حاضر در زندگی زناشویی نیست، بلکه محصول کنش بین‌الذهانی میان دو سوژه با دو جنس متفاوت است که تحت عنوان همسر در ذیل متن زندگی معنا می‌یابند. این گونه به شکل جدی‌تری در ذیل اندیشه آلن بدیو قابل بازخوانی است، چراکه بدیو تأکید مداومی بر این موضوع دارد که رابطه یک صحنه تئاتر مبتنی بر هندسه دوتایی است که از ترکیب تفکیک شده ۲ تا یک حاصل می‌شود، اما به محض این ترکیب، خصلت ۱ بودن تمام می‌شود و خصلت دو بودن آغاز می‌شود، همین خصلت دو بودن رابطه را نیازمند ابداع دوباره می‌کند و بر این مبنا وفاداری چیزی است که در حیات زناشویی مدام تولید و بازتولید می‌شود.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد زنان سعی دارند قربانی تعهدات از پیش معین نشوند و در مورد ضرورت دوام ابدی و پایداری رابطه بیش از مردان معتقد به بازاندیشی هستند. در این رویکرد زنان از تعهدات بلندمدت فاصله می‌گیرند و بر این باورند دوام رابطه بر مبنای گفت‌وگو و مذاکره شکل می‌گیرد.

همان‌گونه که گیدنز معتقد است یک نسل پیش، پیوند میان زن و مرد مخصوصاً در ازدواج سنتی عمدتاً بر اساس نقش‌های ثابت بود و یک زن می‌دانست که چه سرنوشتی در انتظارش است، اما دیگر زنان بر اساس آنچه فرهنگ و یا سرنوشت مختموم به آن‌ها دیکته می‌کند و یا در چارچوب سرنوشت نقش‌های از پیش تعیین‌شده، زندگی نمی‌کنند. آنان هویتشان را بیشتر توسط خودشان و به واسطه نقش‌های اجتماعی، می‌سازند.

همین گونه سوم از نگرش به وفاداری بود که جریان پژوهش را رهنمون به این سمت کرد که زوجین به چه مهارت‌هایی برای بر ساخت وفاداری در حیات زناشویی نیاز دارند و از سوی دیگر، اساساً وجود چه اموری کمک می‌کند تا وفاداری در حیات زناشویی حامل کارکردی مستمر باشد و خود نیز حیاتش را از دست ندهد. همین موضوع موجب خلق درون‌مایه ملازمات بر ساخت وفاداری نمود. در ذیل این درون‌مایه، فرآیند کدگذاری داده‌ها پژوهش را مشخصاً به سمت ۶ درون‌مایه فرعی رهنمون ساخت که مجموعه این کدها نشان می‌دهد که زندگی در دوران حاضر بیش از هر زمان دیگری نیازمند یادگیری مهارت‌های اجتماعی است و همین موضوع نقش نهادهای میانجی و علمی چون جامعه‌شناسی و روانشناسی را در تفسیر جدید از زندگی زناشویی جدی می‌سازد. از سوی دیگر درون‌مایه‌های فرعی این بخش نشان می‌دهد که تقدیم‌های عاطفی و ابرازهای عاطفی نقش مهمی در تکمیل تصویرهای وفاداری در ذهن زوجین به یکدیگر دارد. این تقدیم‌ها می‌تواند گستره‌ای از تلاش‌های کلامی و ابرازهای رفتاری همچون هدیه دادن داشته باشد. همچنان که نتایج نشان می‌دهد هدایا می‌توانند روابط را از طریق تأثیراتشان بر گیرندگان تقویت کنند (Dunn et al., 2008). موضوع دیگری که کمک به قوام یافتن وفاداری در زندگی زناشویی می‌شود وجود مفروضات اخلاقی است. این مفروضات نیز گسترده‌ای از امور را در برمی‌گیرد، چنانکه برای برخی حفظ حریم‌های شخصی، برای برخی نگاه داشتن احترام در بطن روابط بیرونی را در برمی‌گیرد. در این زمینه نتیجه تحقیقی بر این موضوع نشان می‌دهد که درحالی‌که فرهنگ‌های غربی تمایل به پذیرش رفتارهای خودمحمور دارند، فرهنگ‌های شرقی عموماً در نظر گرفتن خود در ارتباط با دیگران را تشویق می‌کنند (Singelis, 1994; Hofstede, 1980) و اما دست‌آخر برای برخی دیگر شکست رعایت مفروضات اخلاقی، عدم تفاوت میان لحظه حضور و لحظه غیاب همسر را در برمی‌گیرد. برای چنین کنشگرانی، زیرپا گذاشتن مفروضات اخلاقی، آسیبی به اصل دوست داشتن است. در این زمینه نتایج تحقیقات راجل و همکاران نشان می‌دهد که اخلاق در حفظ و تداوم رابطه کیمیاگری می‌کند. از سوی دیگر نتایج تحقیق آنان نشان می‌دهد که

شکست‌های اخلاقی ناشی از انجام کارهای غیر اخلاقی (دزدی، دروغ گفتن، تقلب و غیره) یا کوتاهی در انجام کارهای اخلاقی (کمک به مصیبت‌زده، جلوگیری از آسیب و غیره) موجب مخدوش شدن دوام وفاداری ذهنی افراد می‌شود (Rachel, 2017: 2) و آنچه این موضوع را بازمی‌گرداند، وقت گذاشتن برای یکدیگر است، چنانکه بر اساس نتایج دو پژوهش، رفتارهایی که برای بازگرداندن سطح اعتماد انجام می‌شود رفتارهای مرتبط باهم، مانند گذراندن وقت باهم، می‌توانند به‌طور استراتژیک برای تأثیرگذاری بر تغییر رابطه استفاده شود (Dainton et al, 2002; Pamela et al., 2020)

تشکر و سپاسگزاری

از همه کسانی که به صورت‌های مختلف ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تعارض منافع

تعارض منافع نداریم.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در نگارش این مقاله مشارکت داشته‌اند.

ORCID

Zeinab Malekipour
Soheila Sadeghi Fasaei
Asemeh Ghasemi

 <https://orcid.org/0000-0002-0854-7364>

 <https://orcid.org/0000-0001-5849-542X>

 <https://orcid.org/0000-0003-3119-1017>

References

- Aaker, D. A. (1991). *Managing Brand Equity*. New York, NY: The Free Press.
- Aknin, L. B. & Human, L. J. (2015). Give a piece of you: Gifts that reflect givers promote closeness. *Journal of Experimental Social Psychology*. 60:8–16.
- Atari, M., & Chegeni, R. (2017). The Dark Triad and long-term mate preferences in Iranian women. *Personality and Individual Differences*. 104: 333–335.
- Badiou, B. (2017). *In praise of love*. Translated by Maryam Abdul Rahim Kashi, Tehran: Qoqnoos Publication.
- Baruch D. et al (2012). Acceptance and commitment therapy: enhancing the relationships. *Journal of Clinical Case Studies*. 8 (3): 241-257.
- Biao, L., Wenpei, F., Jie, Sh. & Xue, F. (2019). Gift–image congruence and gift appreciation in romantic relationships: The roles of intimacy and relationship dependence. *Journal of Business Research*. 103:142–152.
- Birkás, B., Láng, A. & Meskó, N. (2018). Self-rated attractiveness moderates the relationship between dark personality traits and romantic ideals in women. *Psychological Reports*. 121:184–200.
- Clark, M. S., & Mills, J. (1979). Interpersonal attraction in exchange and communal relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*. 37(1): 12–24
- Clyde, T. L., Hawkins, A. & Willoughby, B. (2020). Revising premarital relationship interventions for the next generation. *Journal of Marital and Family Therapy*. 46(1): 149-164
- Dainton, M, Aylor, B. (2002). Routine and strategic maintenance efforts: Behavioral patterns, variations associated with relational length, and the prediction of relational characteristics. *Commun Monogr*. 69: 52-.66
- Dunn, E., Huntsinger, J., Lun, J. & Sinclair, S. (2008). The gift of similarity: How good and bad gifts influence relationships. *Social Cognition*. 26: 469–481.
- Giddens, A. (2011). *World Visions*, Translated by Mohammad Reza Jalaipour, Tehran: New Publishing
- Guillard, V., Roux, D. (2014). Macromarketing issues on the sidewalk: How “gleaners” and “disposers” (re) create a sustainable economy. *Journal of Macromarketing*. 34(3):291-312.
- Hofstede, G. (1980). *Culture's consequences*. Newbury Park, CA: Sage.
- Hou, Y., Jiang, F. & Wang, X. (2019). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor–partner interdependence model. *International Journal of Psychology*. 54(3): 369-376
- Huei, S. A., Lindsey, C.R. & Elliott, T.R. (2007). Church attendance and marital commitment beliefs of undergraduate women. *Journal of*

- applied social psychology*. 37(3): 501-514
- Kleine, M. (2011). *The Impact of Accounts and Attributions Following Marital Infidelity. A Dissertation Resented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy*. University of Missouri-Columbia.
- Lee, BH, O'Sullivan, LF. (2019). Walk the line: How successful are efforts to maintain monogamy in intimate relationships? *Arch Sex Behav*. 48: 1735-48.
- Mo'meni, Kh., Kavooosi Omid, S, S. & Amani, R. (2015). Predicting marital commitment based on self-differentiation, family solidarity and adaptability, and marital intimacy. *Journal of Pathology, counseling and family enrichment*. 1 (2): 46-58.
- Oliver, R. L. (1999). Whence consumer loyalty? *Journal of Marketing*. 63(4_suppl1): 33-44.
- Pamela, A. Shang, E., Dennis, F., Kristen, H. & Jonathan , M. (2020). The Impact of Relationship Stressors on Trust and Prorelationship behavior Within Adolescent Romantic Relationships: A Systems Approach. *Journal of Adolescent Health*. 68 (3): 558-564.
- Rachel. W. & Laura , E. (2017). Moral alchemy: How love changes norms. *Cognition*, (167):1-16.
- Sarkar, A. (2014). Brand love in emerging market: a qualitative investigation. *Qualitative Market Research*. 17(4): 481-494.
- Sinclair, L and Fehr, B (2005). Voice versus loyalty: Self-construals and responses to dissatisfaction in romantic relationshipsq. *Journal of Experimental Social Psychology*. 41:298-304.
- Singelis, T. M. (1994). The measurement of independent and interdependent self-construals. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 20(5): 580-591.
- Teriveh, B., Karimi, K., Akbari., M & Moradi, O. (2019). The structural model of marital commitment based on marital communication beliefs, emotional conflict and criticism in the family: the mediating role of marital intimacy. *Journal of Applied Psychology*. 14(1): 139-158.
- Tester.,K. (2004). *The Social Thought Of Zygbunt Bauman*. UK. Palgrave Macmillan publication.
- Webster, D., Laurenceau, j., Smith, C.V., Mahaffey., A., Bryan., A. & Brunell, A. (2015). An investment model of socio sexuality, relationship satisfaction, and commitment: Evidence from dating, engaged, and newlywed couples. *Journal of Research in Personality*. 55 (2015): 112-126
- Weigel, D. J., Brown, C. & O'Riordan, C. (2011). Everyday Expressions of Commitment and Relational Uncertainty as Predictors of Relationship Quality and Stability Over Time. *Communication Reports*. 24: 38-50.
- Zahid Zahidani, S, S. & Kaveh, M (2016). Pathology of family changes,

emphasizing the role of cultural globalization on gender interactions and sexual orientation, *Journal of crime prevention approach*. 2: 148-174.

References [In Persian]

- Zarean, M. & Chaboki, Umm al-Binin (2019). The relationship between consumerism and the commodity view of humans with the fluidity of love in married life, *Journal of women in development and politics*. 16 (4): 483-498. [In Persian]
- Zarandi, M., Hashemian Far, S.A. & Kian Pour, M. (2017). Women and the social construction of marital commitment: Case study: Isfahan city. *Journal of Culture strategy*. 10 (38): 127-163. [In Persian]
- Torabifar, M (2017). *What it is, criteria and examples of fidelity in married relationships*. (In Persian). Tehran: Islamic Maaref University.
- Tamilson, J. (2002). *Globalization and culture*. Translated into Persian by Mohsen Hakimi. Tehran: Farhang and Andisheh Publication.
- Sohrab Zadeh, M & Parnian, L. (2016). Classification of tendency to marry among studied girls: students of Shiraz University. *Iranian Cultural Research Quarterly*. 9 (1): 83-114. [In Persian]
- Nazari, H. (2019). *Family Law Policy*. Ph.D. Thesis on Social Issues, (In Persian). Department of Social Sciences, University of Kashan, Kashan, Iran.
- Narimani, A. & Bagher Habi, M (2018). The effectiveness of therapy focused on acceptance and commitment on women's marital compatibility. *Journal of Counseling and family psychotherapy*. 8 (1): 166-182. [In Persian]
- McCarthy, Jane R. & Edwards, R (2011). *Key Concepts in Family Studies*. Translated into Persian by Mehdi Labibi. Tehran: Elm Publication.
- Marshall, B. (2011). *The experience of modernity*. Translated into Persian by Morad Farhadpour. Tehran: Tarhn: Now Publication.
- Lashani, L. & Farhoudian, A. (2013). Acceptance and commitment therapy in the satisfaction of veterans with spinal cord injuries spouses. *Iranian Rehabilitation Journal*. 11(2), 56-60. [In Persian]
- Sabouhi, R., Fatehi Zadeh, M., Ahmadi. A. & Eatemadi, O. (2016). The effect of counseling based on the approach based on acceptance and commitment on the marital satisfaction of women referring to culture centers in Isfahan city. *Scientific Research Quarterly Journal of Cognitive and Behavioral Sciences*. 6 (2): 53-64. [In Persian]
- Hosseini, S R., Jalali, M.R. & Kakavand. A.R. (2017). Predicting extramarital relationships on the Internet based on marital commitment with the mediation of emotional sexual connection. *Quarterly Journal of Excellence in Counseling and Psychotherapy*. 7 (26): 4-19. [In Persian]
- Ghafourian Niuroozi, P., Asghari Ebrahim Abad, M.J., Abdkhodaei, M.S., &

- Kimiaei, S.A. (2018), The role of individual, family, social and religious factors in married women's extramarital relationships and presenting a treatment model based on related factors: a qualitative research. *Journal of Social psychological studies of women*. 16 (4): 7-42. [In Persian]
- Giddens, A. (1991). *Modernity and Self Identity: Self and Society in The Late Modern Age*. Translated into Persian by Naser Movafaghian. Tehran: Ney Publication.
- Fouladiyan, M., Baradaran Kashi, Z. & Diyari, M.. (2021). Sociological analysis of extramarital relationship emergence processes (case study: men and women applying for divorce in Mashhad), *Journal of social studies and research in Iran*. 10 (1): 1-37. [In Persian]
- Creswell, J. W. (2012). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. Translated into Persian by Hasan Danaeifard and Hosein Kazemi. Tehran: Saffar Publication.
- Choupani, M., Fatehi Zadeh, M., Asenjarani, F. & Kastero Kouria, A.M. (2021). Existential phenomena in men's marital infidelity. *Journal of family research*. 17 (3): 483-513. [In Persian]
- Bauman, z. (2015). *Liquid Love: On the Frailty of Human Bonds*. Translated into Persian by Erfan Sabeti. Tehran: Qoqnoos Publication.
- Benjamin, w. (2011). *one way Street*. Translated into Persian by Hamid Farazandeh. Tehran: Markaz Publication.
- Bagheri, Shahla., Madahi, J. & Lotfi Khakchi, T. (2020). Constructing the meaning of delayed marriage age based on contextual theory (case study: female students of Mashhad city. *Journal of women in development and politics*. 17 (1): 43-69. [In Persian]
- Alvin, T. (1992). *Third Wave*. Translated into Persian by Shahindokht Kharazmi. Tehran: Now Publication.
- Agha Mohamad Kashi, L (2020). The relationship between early maladaptive schemas and marital commitment with marital satisfaction. *Journal of New Advances in Behavioral Sciences*. 4 (40):1-16. [In Persian]

استناد به این مقاله: ملکی‌پور، زینب، صادقی فسایی، سهیلا، قاسمی، عاصمه. (۱۴۰۱). گونه‌های وفاداری و رویه‌های شکل‌دهی به آن در زندگی زناشویی، ۲۹(۹۷)، ۳۹-۷۹.

DOI: 10.22054/qjss.2023.73001.2627

Social sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License...

